

POWSZECHNA GAZETA MŁYNARSKA

ORGAN „KOŁA MŁYNARZY“

Redakcja i Administracja: Lwów, ul. Boimów 1. 3. — Telefon 148. — P. K. O. Nr. 142.326.

Wychodzi dwa razy miesięcznie.

Redakcja rękopisów nie zwraca

PRENUMERATA: kwartalna dla członków 3 zł., dla nieczłonków 5 zł. Numer pojedynczy 1 zł.

— W E S O Ł Y C H Ś W I A T —

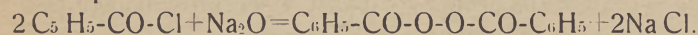
szlemy wszystkim naszym Współpracownikom i Czytelnikom z prośbą, by w ten cichy Wieczór Wigilijny część swych myśli poświęcili naszej „Młynarskiej Rodzinie“.

Sztuczne bielenie oraz przyspieszanie dojrzewania mąki.

Odczyt wygłoszony w Polskim Towarzystwie Chemicznym w Łodzi oraz w Państwowej Szkole Higieny w Warszawie.

(Ciąg dalszy)

Nadtlenek benzoilu. Wspomniałem już, że z ciał stałych, jako środek bielący, stosowany jest nadtlenek benzoilu, który otrzymuje się przez działanie nadtlenkiem sodu na chlorek benzoilowy w obecności wody w temperaturze 4°.

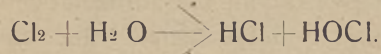

Do bielenia stosuje się nie sam nadtlenek benzoilu, lecz mieszaninę benzoilu z fosforanem wapniowym, bardzo subtelnie sproszkowanych; mieszanina ta jest równomiernie rozsypanywana na mąkę w stosunku 14—18 gr. na 100 kg mąki.

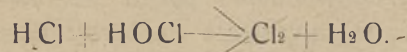
Nadsiarczan potasowy: Dodawanie do mąki nadsiarczanu potasowego ma nie tylko na celu otrzymywanie mąki o lepszym wyglądzie, ile powiększenie zdolności wchłaniania wody przez mąkę. Zobaczymy teraz, znając już rodzaje oraz ilości stosowanych środków, jakie jest ich działanie na samą mąkę.

Wspomniane przed chwilą środki są, jak widzimy czynnikami bądź utleniającymi, bądź chloryzującymi, lub wreszcie nitrojącymi.

Jak wiadomo, zawartość wody (t. j. wilgoci) w mące waha się w granicach od 10—15%. Otóż ta właśnie woda bierze czynny udział z wyżej wymienionymi substancjami w reakcjach bielenia. W wypadku więc, gdy bielenie dokonywane jest chlorem, ten ostatni rozpuszcza się w wodzie i zachodzi reakcja następująca:

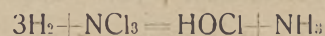

ale reakcja ta, jak wiemy, jest odwracalną, t. j. przebiega w kierunku odwrotnym stosownie do

Na tej zasadzie ciągłego tworzenia się kwasu podchlоровego HOCl oparte jest — jak zresztą wiadomo wogóle, bielenie włókien przędzy i t. p.

Tak samo ma się rzecz z chlorkiem azotowym NCl₃: woda, działając na ten związek rozkłada go, tworząc kwas podchlоровy w myśli reakcji:

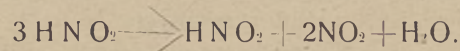
Również woda, działając na nadtlenek azotu, tworzy kwas azotowy i azotany:

W reakcji tej tworzy się więc kwas azotowy, który działa utleniająco. Przy stosowaniu zaś chlorku nitrozyłu reakcja przebiega w sposób następujący:

A więc tworzy się kwas azotowy, związek bardzo nietrwały, który rozkładając się, daje:

Działanie wreszcie nadtlenku benzoilu polega na tem, że jako ciało bardzo mało rozpuszczalne — nie bierze on bezpośrednio udziału w reakcji z wodą higroskopijną mąki, lecz rozkłada się powoli na swe składniki t. j. kwas benzoesowy — oraz tlen, który powstając — że tak powiemy — in statu nascendi i znajdując się w stanie pierwiastkowym, jest środkiem utleniającym bardzo energicznym.

Zobaczymy z kolei, które z poszczególnych składników mąki podlegają najenergiczniej bieleniu.

Jak wykazuje rozbiór chemiczny, mąka zawiera następujące składniki, wyrażone przeciętnie w procentach:

Zawartość wody (wilgoci)	10—15 %
„ skrobi	70 „
„ cukrów (glukozy, fruktozy, sacharozy)	3 „
„ dekstryny, gumy	3 „
„ błonnika (celulozy)	1—2 „
„ ciał azotowych (proteinowych)	10 „
„ tłuszczu	1—2 „
„ popiołu (związków mineralnych)	1—2 „

Rórcz tego od niedawna stwierdzono pewne fermenty — diastazy oraz witaminy, których zawartość jest tem większa, im niższy jest wymiał mąki, gdyż siedzibą witamin jest zewnętrzna tkanka zmielonego ziarna zbożowego.

Z pośród wymienionych składników, jak widzimy, skrobia co do jego procentowej zawartości, zajmuje pierwsze miejsce. Wiemy o tem jak łatwo pod wpływem pewnych czynników (jak n. p.: diastazy, enzymów, zawartych w drożdżach, kwasów rozcieńczonych, środków utleniających i t. p.) ulec może skrobia różnym zmianom. Ze względu jednak na to, że inne składniki zawarte w mące, wykazują większe powinowactwo chemiczne do omawianych poprzednio środków bielących przeto wątpliwem jest, by skrobia — pomimo jej znacznej masy — była naruszona.

To samo tyczy się i cukrów, dekstryny, a nawet błonnika, choć z drugiej strony wiemy, że n. p. cukry pod wpływem rozcieńczonych kwasów bardzo łatwo ulegają hydrolizie, że są ciałami łatwo utleniającymi się, że celuloza pod wpływem silnych środków oksydujących zamienia się w oksy — wzgl. w nitrocelulozę i t. d. Co się zaś tyczy ciał azotowych — białkowych, których zawartość w mące dochodzi do 10%, to główną ich podstawę, stanowią amidokwasy, gluten (przeszło 25%).

(C. d. n.)

Szkodniki zwierzęce zboża i mąki oraz ich zwalczanie.

Zboże ze względu na swoją wysoką wartość „spożywczą“ ma swego konsumenta nie tylko w człowieku lecz i w wielu rozmaitych istotach, objętych ogólnie nazwą szkodników zwierzęcych. Szkodnikami są one dlatego, ponieważ nie tylko zboże konsumują, lecz również je zanieczyszczają w wielkim stopniu, zmniejszając wskutek tego jego wartość w znacznej mierze, tak pod względem jakościowym, jak i ilościowym.

Do zwierzęcych szkodników zboża zaliczamy niektóre gatunki owadów i zwierząt ssących. Szkodniki te rozmnażają się bardzo szybko, a przy sprzyjających warunkach dochodzą do takich ilości, że szkody i straty, jakie wyrządzają przez zjadanie, nadgryzanie i zanieczyszczanie ziarna, są bardzo znaczne.

Z grupy zwierząt ssących wymienić należy przedewszystkiem jako najgłówniejsze szkodniki ziarna gryzonie, a z nich myszy i szczury.

Myszy i szczury są to małe, znane powszechnie zwierzątka, dochodzące — myszy do 10—15 cm, szczury do 30 cm długości, z głową wysmukłą, wąskim czołem i śpiczastym pyszczkiem. Wierzch ciała może być barwy popielatej, płowo-szarej, brunatnej i przechodzi mniej lub więcej znacznie w jaśniejszy spód.

Myszy i szczury, których liczymy w naszej faunie do 8 gatunków, posiadają w górnej i dolnej szczęcie po dwa długie, dłutowate zęby przednie, za którymi idzie luka bezzębna, a za nią płaskie zęby trzonowe.

Zęby przednie posiadają tę właściwość, że stale odrastają tak, że jeśliby mysz nie gryzła, wówczas jej zęby górne i dolne pozachodziły na siebie i uniemożliwiły przez to myszy przyjmowania pokarmu. Z tej też przyczyny zagnieżdżone w magazynach lub spichlerzach gryzonie, nie tylko zjadają ziarno, lecz ponieważ ilość spożywanego ziarna jest dla nich niewystarczająca do koniecznego ścierania zębów przednich, gryzą przeto wielkie ilości zboża, nie zużytkowując go zupełnie i wyrządzają przez to większe szkody, aniżeli samem zjadaniem ziarna.

Nie dość jednak na tem. Dla dostatecznego szlifowania zębów, myszy i szczury gryzą części drewniane magazynów, doprowadzając tem czasami budynek do katastrofy, nadzwyczajna zaś zwinność tych zwierząt ułatwia im dostęp do najbardziej niedostępnych zakątków magazynów. Dla zębów tych uprzykrzonych stworzeń nie stanowią żadnej przeszkody nawet cegły i beton, z którymi dają sobie z czasem radę zupełnie jak z drzewem.

Niebezpieczeństwo myszy i szczurów polega także i na fakcie ich szybkiego rozmnażania się. Na podstawie przeprowadzonych badań skonstatowano, iż cięża samicy, powtarzająca się 6—7 razy rocznie, trwa u szczurzy 23½—25½ dni, przyczem wydaje ona każdorazowo na świat 6—19 młodych, które już po dwóch miesiącach dojrzewają płciowo, stając się zdolne do dania życia nowemu pokoleniu.

Przy sprzyjających zatem warunkach powiększa się zatem jedna rodzina szczurów rocznie na około 800 sztuk, co staje się dla właściciela magazynów zbożowych wprost klęską, mogącą poważnie zachwiać jego bytem, gdy się zważy, że jedna mysz zjada przeciętnie 3 kg ziarna zbożowego rocznie, nie mówiąc już o szczurach, których żarłoczność należy oceniać co najmniej podwójnie. Na podstawie szczegółowych badań wynosi szkoda wyrządzona przez myszy i szczury około 4% majątku obywateli. W Austrii przed wojną dokładnie obliczona statystyka wykazała około 10 milionów koron szkody rocznej, w Anglii 15 milj. f. szt., a w Stanach Zjednoczonych 100 milj. dolarów.

Nie do pominięcia jest również okoliczność, że szczury są największymi rozsadnikami chorób, a szczególnie epidemii. Badacze łamali sobie dawniej głowy nad powodem wybuchu zarazy w okolicach, w których żadną miarą przez ludzi nie mogła być ona przyniesiona. Dziś udowodniono ponad wszelką wątpliwość, że zjawisko to zawdzięcza się bezwzględnie szczurom.

Przez żywienie się odpadkami i innymi nieczystościami, stały się szczury odporne na wiele chorób, tak, iż będąc same siedliskiem zarazków, same na żadne tego rodzaju choroby nie zapadają. Ukrywając

się w wilgotnych, niedostępnych dla słońca norach, przy rozmaitych odpadkach hodują niejako wszelkie bakterje i zaszczepiają takowe bądź to przez nadgryzanie i zanieczyszczanie środków żywności, bądź przez zanieczyszczanie wody, lub nawet przez samo dotknięcie się swą skórą, na której wegetują miljarde bakterji. Do chorób najczęściej roznoszonych przez szczury należą tyfus, cholera i dysenterja.

W obecnej dobie czynniki rządowe poczynają doceniać wynikające z tej strony niebezpieczeństwo, czego dowodem jest okazanie się całego szeregu rozporządzeń, nakazujących utrzymywanie największej czystości w domach, na podwórzach, przy śmietniskach, stajniach, oborach, magazynach i koszarach, wychodząc słusznie z tego założenia, że gdzie jest nieczystość, tam roi się od szczurów.

Sposobów zwalczania myszy i szczurów znamy kilka; jedne polegają na zakładaniu trutek fosforowych, arsenowych, strychninowych, drugie na zakażeniu tyfusem mysim, trzecie na truciu gazami in statu nascendi, czwarte na stawianiu rozmaitych łapek. Środki pierwszego rodzaju, istniejące w rozmaitych i wielu formach, działają początkowo dość dobrze, wkrótce jednak myszy i szczury brać ich nie chcą, a pozostałe szczątki bywają niejednokrotnie zjadane przez psy i drób, a czasami stają się nawet przyczyną zatrucia u ludzi. Z tego to powodu powinny być używane bardzo oględnie, zaś w zakładach przemysłowych, jak browarach i młynach, zupełnie usunięte, ze względu właśnie na łatwość zawleczenia ich do ziarna.

Użycie kultur bakterji tyfusowych jest rzeczą bardzo dogodną i często używaną, jednakże nie zawsze z odpowiednim skutkiem. Aby osiągnąć jaknajlepszy rezultat, muszą być bakterje tyfusowe czynne i nie zdegenerowane, następnie często podlegać sprawdzeniu co do swej aktywności. Kultury tyfusowe winny być użyte zaraz, gdyż w przeciwnych wypadkach stają się beзуyteczne*).

Gaz arseno i cjanowodór, jako trutka, jest używany bardzo rzadko. Środek ten w użyciu niezawodny, ma dużo złych stron i z tych względów nie znalazł szerszego zastosowania, mimo gwałtownej i bezwzględnej potęgi niszczenia. Stosując gazy, należałoby całą ludność wysiedlić czasowo z miejsca operacji, albowiem wspomniane gazy są ciężkie, ścielące się przez długi okres czasu, uniemożliwiające pobyt ludziom, ponadto, co nie jest rzeczą obojętną, brak kolumn i odpowiednio wyszkolonych ludzi, utrudnia akcję w samem jej założeniu. Najmniej pewnym i skutecznym środkiem walki są łąпки i paści, do których myszy i szczury stale odnoszą się z pewnem podejrzeniem.

Elektryczność jest również dość skutecznym środkiem na zwalczanie szczurów i myszy, są one

bowiem na elektryczność bardzo czułe i przeciąganie przewodów elektrycznych naokoło kanałów, pod podłogami, w wagonach, fabrykach i t. d. jest jednym z bardzo skutecznych środków, gdyż myszy i szczury takie budowle starannie unikają. C. d. n.

Wiadomości prawne i podatkowe

O przymusowym wycofywaniu z zagrożonych obszarów Państwa ludności i mienia.

Ustawa z dnia 26 sierpnia 1927 r. (Dz. Ust. Nr. 78) o powyższem brzmieniu, przewiduje w razie wojny możliwość ewakuacji w pewnych warunkach mienia oraz ludności z zagrożonych obszarów Państwa. Wycofaniu takiemu podlega wiekie mienie, będące własnością osób prywatnych (fizycznych i prawnych) i osób prawnych o charakterze publicznym wówczas, gdy mienie to ma pewną wartość dla Państwa, przede wszystkim z punktu widzenia obrony Państwa.

O ile chodzi o teren, objęty bezpośrednio działaniami wojennymi, lub potrzebny do należytego przeprowadzenia tych działań, mogą władze państwowe zarządzić również i wycofanie ludności z takiego obszaru.

O ile mienie, mające być wycofane przedstawiałoby w razie jego zajęcia dla nieprzyjaciela pewną korzyść lub wartość, władze wojskowe lub inne przez nie uprawnione mogą takowe zniszczyć, o ile wycofanie takiego mienia z powodu braku czasu lub innych przeszkód stało się niemożliwe. W wypadku takim Skarb Państwa wypłaca interesowanym odszkodowanie, ustalone przez komisje szacunkowe, w postępowaniu przewidzianem przez przepisy o rzeczowych świadczeniach wojennych.

Właściciel mienia, które władze we właściwym czasie nakazały mu wycofać, traci prawo do takiego odszkodowania, o ile mienia tego nie wycofał, a władze wojskowe w celu odebrania nieprzyjacielowi możliwości korzystania z niego, mienie to zniszczyło. W razie niewykonania zarządzeń władz co do wycofania lub zniszczenia mienia, przewiduje władza kary więzienia do jednego roku i grzywną do 4.000 zł., względnie jedną z tych kar, o ile czyn nie okaże się przestępstwem, zagrożonem cięższą karą, wreszcie inkryminowane mienie może uleść na podstawie wyroku sądowego, konfiskacie.

* * *

Płatności podatków w grudniu.

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom, że w miesiącu grudniu b. r. przypadają do zapłaty następujące podatki bezpośrednie:

1. Do 15. grudnia włącznie wpłata państwowego podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w mie-

*) W handlu aptecznym otrzymuje się pod nazwą „tyfusu mysiego“.

siącu listopadzie br. przez przedsiębiorstwa handlowe I. i II. kat. i przemysłowe I.—V. kat. prowadzące prawidłowe księgi handlowe, oraz przedsiębiorstwa sprawozdawcze.

2. W ciągu miesiąca grudnia nabywanie świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok 1928.

3. Państwowy podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — w ciągu 7 dni, licząc od dnia, w którym dokonano potrącenia podatku.

Nadto płatne są zaległości z tytułu podatku majątkowego oraz kwoty zaległości odroczonej i rozłożonej na raty z terminem płatności w miesiącu grudniu, tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tymże miesiącu.

Komunikaty.

Ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych.

Min. skarbu wydało szereg zarządzeń, upoważniających władze skarbowe do udzielania niektórych ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1928.

Upoważniono mianowicie Izby skarbowe do zezwalania na nabywanie świadectw przemysłowych III-ciej kategorii handlowej przez przedsiębiorstwa, prowadzące drobną sprzedaż towarów, posiadających cechy produkcji wytworniejszej. Powyższa ulga może być stosowana, gdy obrót przedsiębiorstwa, ustalony na rok 1926, nie przekroczył 30.000 zł, a ilość towarów, posiadających cechy produkcji wytworniejszej, stanowi najwyżej 5 procent ogólnej ilości towarów, znajdujących się w przedsiębiorstwie.

* * *

Wykupno świadectw przemysłowych.

(Komunikat Izby Skarbowej)

Termin do nabywania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok podatkowy 1928 przypada na zasadzie art. 30 ustawy z dnia 15. lipca 1925 r. (D. U. R. P. Nr. 79 poz. 550) na okres od 1. listopada do końca grudnia 1927 r.

Termin ten bezwarunkowo nie zostanie odroczonej a po upływie wyznaczonego terminu przystąpią niezwłocznie władze podatkowe do ścisłej kontroli przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, oraz zajęć przemysłowych.

Winni zupełnego niewykupienia, lub posiadania nieodpowiednich świadectw przemysłowych będą niezwłocznie pociągnięci do odpowiedzialności karnej na zasadzie art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Do świadectw przemysłowych na rok 1928 będzie pobierany 10 prc. nadzwyczajny dodatek niezależnie od tego, czy świadectwa przemysłowe na rok podatkowy 1928 będą nabyte w r. 1927, czy też w r. 1928.

Oдноśne rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o pobieraniu w roku budżetowym 1928-29 10% nadzwyczajnego dodatku do podatków bezpośrednich ukaże się w dniach najbliższych.

Zwraca się uwagę, że leży w interesie samych płatników zaopatrzyć się w świadectwo przemysłowe jaknajwcześniej, ponieważ kasy skarbowe nie będą mogły mimo najlepszej chęci załatwić zgłaszających się zwykle zbyt licznie dopiero w ostatnich dniach grudnia wszystkich interesentów, a zatem płatnicy, którzy wskutek tego nie będą mogli na czas wykupić świadectw przemysłowych, będą musieli własnej winie przypisać skutki niedotrzymania terminu.

Komunikaty Stowarzyszenia.

W dniu 4. grudnia odbyły się egzamina młynarskie w biurach Organizacji z następującym wynikiem:

Na kierowników młynów gospodarczych.

Orzechowski Dorko, Staszczuk Paweł, Nieporadny Daniel, Sparer Moses, Kutny Stefan, Gdański Władysław, Mossman Rudolf, Bejczak Jakób.

Na kierowników do młynów handlowych.

Kur Wiktor, Kremer Fryc, Bauer Michał, Szilling Walery.

Na podmłynarzy do młynów gospodarczych.

Zubar Józef, Stodolny Jan, Chołoniewski Wasyl, Kisyl Wasyl, Liss Władysław, Ciunyk Jan, Wychopień Jan, Harazdziuk Mikołaj, Trzpis Antoni, Konstantiuk Michał, Guga Marjan, Sosnowski Władysław, Sołodki Leon, Sereda Emil, Druk Jan.

Na podmłynarzy do młynów handlowych.

Hucuł Mikołaj, Danyłuk Mikołaj, Misiewicz Michał, Byczkowski Jan, Czyż Jan.

Z działalności „Koła Młynarzy“.

W poprzednich numerach zapodaliśmy dokładne daty bilansowe za rok 1924. Same cyfry mogą już dokładnie wyrobić pojęcie w każdym członku, że organizacja nasza przy bardzo małym dochodzie, pokrywa wszystkie wydatki oraz zamyka rachunki z zyskiem. Fundusze złożone przez członków na różne cele, ułożone są na książeczkach i nieużywane do żadnych innych celów. Uruchomienie tych funduszy z powodu małych kwot jest niemożliwe. Obecnie podajemy zamknięcia bilansowe za rok 1925 i 1926, których ocenę i bliższe omówienie poszczególnych pozycji zapodamy w następnym numerze.

Rachunek bilansu za czas od 1/I. do 31/XII. 1925.

Stan czynny.

1. Rachunek Kasy	zł. 435'41
2. Rachunek dłużników i P. K. O.	„ 440'22
3. Rachunek funduszu emerytalnego	„ 69'96
4. Rachunek depozytowy	„ 0'03
	<hr/>
	zł. 945'62
	<hr/>

Stan bierny.

1. Rachunek budowy domu	zł. 56'23
2. Saldo zysku po 31/XII. 1924	„ 884'09
3. Zysk po 31/XII. 1925	„ 5'30
	<hr/>
	zł. 945'62
	<hr/>

Rachunek strat i zysków.

Straty.

1. Płace	zł. 975'—
2. Wydatki kancelaryjne	„ 309'95
3. Portorja	„ 188'47
4. Podróże	„ 408'—
5. Czynsz	„ 600'—
6. Różne	„ 308'78
7. Czysty zysk	„ 5'30
	<hr/>
	zł. 2.795'50
	<hr/>

Zyski.

1. Rachunek wkładek	zł. 1.163'59
2. Rachunek wpisowego	„ 157'31
3. Rachunek prenumeraty gazety	„ 73'70
4. Rachunek świadectw	„ 1.400'90
	<hr/>
	zł. 2.795'50
	<hr/>

We Lwowie, dnia 31/XII. 1925.

Dyrekcja:
Inż. M. Bruliński.

Z Komisji szkodzącej:
Alfred Schuster, Juda Izak Ebel.

Prowadząca księgi:
Br. Misiągiewiczówna.

Rachunek bilansu za czas od 1/I. do 31/XII. 1926.

Stan czynny.

1. Rachunek Kasy	zł. 1.927'46
2. Rachunek dłużników i P. K. O.	„ 494'17
3. Rachunek funduszu emerytalnego	„ 69'96
4. Rachunek depozytowy	„ 0'03
	<hr/>
	zł. 2.491'62
	<hr/>

Stan bierny.

1. Rachunek budowy domu	zł. 59'23
2. Saldo zysku po 31/XII. 1925	„ 889'39
3. Zysk po 31/XII. 1926	„ 1.543'—
	<hr/>
	zł. 2.491'62
	<hr/>

Rachunek strat i zysków.

Straty.

1. Płace	zł. 600'—
2. Wydatki kancelaryjne	„ 51'—
3. Portorja	„ 125'27
4. Podróże	„ 60'—
5. Gazeta	„ 3'—
6. Czynsz	„ 280'—
7. Różne	„ 523'20
8. Czysty zysk	„ 1.543'—
	<hr/>
	zł. 3.185'47
	<hr/>

Zyski.

1. Rachunek wkładek	zł. 1.231'19
2. Rachunek wpisowego	„ 234'48
3. Rachunek ogłoszeń	„ 0'50
4. Rachunek świadectw	„ 1.719'30
	<hr/>
	zł. 3.185'47
	<hr/>

We Lwowie, dnia 31/XII. 1926.

Dyrekcja:
Inż. M. Bruliński.

Z Komisji szkodzącej:
Alfred Schuster, Juda Izak Ebel.

Prowadząca księgi:
Br. Misiągiewiczówna.

Przegląd pism.

Wyszedł z druku Nr. 23 „Rolnika Ekonomisty“, organu Związku Polskich Organizacyj Rolniczych.

Numer zawiera w treści: artykuły p. prof. d-ra W. Dąbrowskiego p. t. „Znaczenie przemysłu rolnego dla produkcji rolniczej i zasady jego organizacji“, p. Wł. Wakara — „Dwa lata wojny celnej“ i J. Bojańczyka p. t. „Stan obecny i widoki na przyszłość przemysłu suszenia korzeni cykorji w Polsce“, sprawozdanie z działalności Związku Polskich Organizacyj Rolniczych, koniunktury cen, kronikę krajową, kronikę zagraniczną, przegląd piśmiennictwa krajowego i zagranicznego, recenzje i sprawozdania oraz statystykę.

Zapłacili za prenumeratę od 17. listopada 1927

Sanko Bazyli 2, 3 i 4 kw.	Zabawski Stefan 3 kw.
Jah Franciszek 2, 3 „	Bumakowski Ignacy 2 „
Polcer Moses i Ska 2 i 3 „	Schweitzer Juliusz 4 „
Leginowicz Marjan 4 „	Bolski Jan 3 i 4 „
i 1 kw. 1928	Perec Jan 2 i 3 „
Schmied Wilhelm 4 „	Chmiel Dominik 2, 3 i 4 „
Lisowski Stanisław 4 „	Białobrzesci Wojc. 2, 3 „
Czornij Józef 4 „	Misiasek Franc. 2, 3 „
Löbel M. 2, 3 i 4 „	Wolnicki Maciej 2, 3, 4 „
Broda Józef 4 „	i 1 kw. 1928
i 1 i 2 kw. 1928	Harazdiuk Mik. 1928 1 „
Guga Marjan 1928 1 „	Sołodki Leon 1928 1 „
Czyż Jan „ 1 „	Kuż Wiktor „ 1 „
Zubar Józef 1928 1, 2 „	Misiewicz Mich. „ 1 „

Cukr. Chodorów 2, 3, 4 kw.	Świdrygiełło Wł. 2, 3, 4 kw.
Łuciów Antoni 2, 3, 4 „	Geffner Maks 2, 3, 4 „
„Industria“ Brody 3, 3, 4 „	Cukr. Chodor. 1928 1, 2 „
Lubieniecki Jakim 3, 4 „	Neyman i Ska 2, 3, 4 „
Sobota Zdzisław 2 „	Baniżowa Anna 2, 3, 4 „

Podziękowanie Powszechnej Wystawy Krajowej.

Otrzymujemy następujące pismo:

„Czujemy się w obowiązku na drodze publicznej złożyć gorące podziękowanie prasie naszej za liczny udział jej przedstawicieli w zwołanej przez nas do Poznania w dniu 12 b. m. Konferencji Prasowej oraz za bogaty plon, jaki Konferencja wydała dzięki życzliwemu i odywatełskiemu stanowisku prasy.

Konferencja Prasowa w Poznaniu, która była wręcz wielką manifestacją na rzecz **idei narodowej**, wyrażającą się w Powszechnej Wystawie Krajowej, daje nam gwarancję, że uda się **cały** naród skupić dla zrealizowania tego potężnego dzieła narodowego i podwoić nasze wysiłki ku osiągnięciu wielkiego celu.

Dziękujemy również przedstawicielom prasy zagranicznej, którzy przybyli na konferencję celem naczynego zapoznania się z tem wielkiem dziełem pokoju, mającem zadzierżnąć nowe węzły kulturalne i gospodarcze między narodami i tem samem uczynić wielki krok naprzód ku utrwaleniu pokoju światowego. Cześć wszystkim tym, którzy do tego zechcą przyłożyć rękę“.

Zarząd i Rada Główna

Powszechnej Wystawy Krajowej w r. 1929.

Cedula giełdowa za czas od 1. XII. — 15. XII. 1927

	1. XII — 7. XII	8. XII — 15. XII
Pszemica dworska ex 1927 770—780 gr.	48:00 — 49:25	48:25 — 48:75
„ krajowa „ „ 740—750 „	46:50 — 47:50	46:50 — 47:00
Żyto małopolskie „ „ 690—700 „	38:75 — 39:50	38:50 — 39:50
Jęczmień przem. „ „ 640—650 „	34:75 — 35:75	33:75 — 34:75
Otręby żytnie bez worka	26:00 — 26:50	25:50 — 25:75
„ pszenne bez worka	26:00 — 27:00	25:25 — 25:75

GIEŁDY KRAJOWE.

• L w ó w :

Grysik kukurudziany zł	53 00—54 00
Mąka kukurudziana „	36.25—37.25
Kasza hreczana „	73.00—74.50
„ jaglana „	71.25—75.25
„ jęczmienna „	57.50—58.50
Mąka pszenna 40% „	84.00—85.00
„ „ 50% „	76.50—77.00

Na giełdzie skromne obroty w pszenicy po cenach nieco niższych. Jęczmień potaniał. Dla zboża chlebowego słabe zainteresowanie. Otręby potaniały i zrównały się w cenie. Mąka pszenna 40% podrożała. Na ogół tendencja zniżkowa, usposobienie słabe.

Katowice:

Pszemica eksportowa	51.25—52.50
„ krajowa	51.25—52.50
Żyto eksportowe	50.50—51.50
„ krajowe	44.00—44.50
Jęczmień krajowy	43.00—45.00
Otręby pszenne	31.00—32.00
„ żytnie	31.00—32.00

Wilno:

Ceny hurtowne za 100 kg. loco Wilno.	
Żyto	42.00
Jęczmień na kaszę	41.00—42.00
Otręby żytnie	31.00
„ pszenne	30.00

Chełm Lubelski:

Mąka pszenna „0000 A“	80 00
„ „ „000 A“	76 00
„ żytnia 65%	60 00
Otręby żytnie	28 00

Lublin:

Lubelski Syndykat Rolniczy notuje:

Pszenica	51 00
Żyto	40 50
Jęczmień	36 00
Mąka pszenna „0000“	85 00
„ „ „00“	82 00
„ „ „0“	80 00
„ „ „1“	71 00

P o z n a ń:

Żyto	38 50 — 39 50
Pszenica	46 50 — 47 50
Jęczmień przemiał.	33 00 — 35 00
Mąka żytnia 70%	55 50
„ „ 65%	57 00
„ pszenna 65%	67 00 — 71 00
Otręby żytnie	28 00 — 29 00
„ pszenne	27 50 — 28 50

DROBNE OGŁOSZENIA.

MAJĄTEK: 2700 mrg. ziemi ornej, 1800 mrg. z czego 1400 mrg. ziemi pszenno-buraczanej, 400 mrg. dobrej żytniej, 720 mrg. lasu, 520 mrg. 40-50 letniego lasu, reszta młody las, 160 mrg. łąk, pałac o 12 pokojach w 20 mrg. parku i sadzie, budynki wszystkie masyw. w dobrym stanie pod dachówką i papą, 42 koni, 43 krów dojnych, 30 sztuk bydła młodego, inwentarz martwy kompletny z garniturem młocarni parowej, hipoteka 40.000 zł. amortyzacja, szosa w miejscu, od miasta powiatowego 8 km.; kolejka wąskotorowa i waga cukrowni w miejscu. — Cena 140.000 dolarów, wpłaty połowę.

MAJĄTEK: 1700 mrg. pszennej ziemi, w tem 40 mrg. łąk, ziemia wszystka drenowana, dwór ładny o 12 pokojach w starym parku, zabudowania wszystkie w jak najlepszym stanie, kryte twardo, inwentarze żywe i martwe kompletne; przy szosie. — Cena 900.000 zł., wpłaty 400.000 zł.

MAJĄTEK: 2100 mrg. pszennej ziemi, w tem 120 mrg. łąk, 200 mrg. pięknego jeziora rybnego, 100 mrg. lasu dębiny i grabiny, 150 mrg. zagajniku dębiny i grabiny, piękny park 15 mrg., dwór w parku o 12 pokojach na suterenach, centralne ogrzewanie, wodociągi, zabudowania wszystkie masyw., 30 koni 36 krów dojnych, inwentarz martwy kompletny, przy

szosie, 6 km. od powiatowego miasta i stacji, hipoteka Ziemstwa 135.000 zł. — Cena 900.000 zł., wpłaty 500.000 zł.

MAJĄTEK: 1100 mrg. pszenno-buraczanej ziemi, pałac 14 pokoi, zabudowania masyw, twardo kryte, własne światło elektryczne, inwentarze nadkompletne, kolejki polne, 3 km. od miasta, majątek jest wydierżawiony. — Cena 600.000 zł., wpłaty 300.000 zł.

MAJĄTEK: 730 mrg. ziemi pszenno-buraczanej, bez łąk, dwór 10 pokoi, w parku, zabudowania wszystkie dobre, 29 koni, 50 sztuk bydła, 50 świń, garnitur młocarni parowej, inwentarz martwy nadkompletny, przy szosie, 3 i pół km. od stacji, hipoteka 80.000 zł. — Cena 380.000 zł., hipoteki odchodzą od ceny kupna.

MAJĄTEK: 464 mrg. pszenno-żytniej ziemi, w jednym planie, w tem 64 mrg. łąki, 30 mrg. lasu, 2 mrg. sadu owocowego, dom mieszkalny murowany pod papą, obory i stajnie masyw., welbowane pod papą, stodoły z drzewa pod papą, zabudowania dobre, 12 koni roboczych, 2 konie wyjazdowe, 1 źrebiak, 3 krowy dojne, 2 jałowice i 3 świny, inwentarz martwy kompletny, hipoteka około 25.000 zł., od miasta powiatowego 4½ km., od stacji i szosy 2 km., od kościoła 1½ km. — Cena 150.000 zł., wpłaty 100.000 zł., reszta na dłuższy czas.

Oraz kilkaset majątków, gospodarstw, fabryk, kamienic, młynów, każdej wartości poleca Agencja dóbr — ST. KWIATKOWSKI, GNIEZNO, Lecha 4., telefon 362.

OKAZYJNIE do sprzedania: walce podwójne używane 600×240—250 mm. firmy H. Bauenmeister, Ottensen, Hamburg — do sprzedania za cenę zł. 1800.—

MŁYN wodno-motorowy na koło wodne, siła 5 K. M., motor o sile 25 K. M. firmy angielskiej „Blaston“. Budynek młyna murowany, krytą papą cynkową, budynek mieszkalny w młynie 1 pokój i kuchnia, budynek mieszkalny z 4 pokoi i kuchni, 2 osobno. Młyn posiada 1 parę walców 500×300 mm, wałki firmy Ganz, 1 para kamieni średn. 95 cm., 1 kasper Nr 0. oryg. zagraniczne, 10 morgów ziemi, w tem 5 ornej, łąka, ogród i staw zarybiony 5 morgów i sad duży. Zabudowaie do młyna, 1 stodoła, 2 stajnie, 1 szopa i piwnica. Cena sprzedażna dolarów 6.000.— Wiadomość: „Molitor“ Boimów 3.

ZARZĄD MŁYNA Zassów pod Czarną, Małopolska, sprzedaje kaspar „Lechja“ Nr. 3. nowy okazynie za 270 Dolarów i mieszkarkę używaną Prokopa za 70 Dolarów.

Poznań 1929

Riesel, Schieber i Friedländer

ZAKŁAD BUDOWY MŁYNÓW

we Lwowie, ul. Hetmańska 1. 24. — Telefon Nr. 9-47.

Generalne przedstawicielstwo:

JÓZ. PROKOPA S-WIE, fabryki maszyn młyńskich i turbin W PARDUBICACH

oraz

FABRYKI MOTORÓW HILLE-WERKE S. A., dawniej Moritz Hille W DREZNIE
dostarcza wprost ze składu na dogodnych warunkach maszyny młyńskie wyrobu PROKOPA.

Stale na składzie: walce, perlaki, łuszczarki, tryjery, kamienie, plansichtry, reformy, aspiratory, oraz wszelkie inne maszyny młyńskie. — TURBINY systemu FRANCISA oraz całkowite urządzenie młynów gospodarczych i handlowych.

Maszyny młyńskie wyrobu PROKOPA są pierwszorzędnie wykończone; zużywają mało siły przy znacznie zwiększonej wydajności. Referencje oraz listy pochwalne naszych P. T. Odbiorców świadczą o dobroci fabrykatów PROKOPA oraz naszej solidnej obsłudze.

Motory „HILLE-WERKE“ znane są w całej Europie środkowej i wschodniej, ropne systemu „Diesla“, oraz ssąco-gazowe od 15 do kilkuset HP.

Zalety motorów HILLEGO: minimalne zużycie materji opałowej, czysta i prosta obsługa, równomierny spokojny chód przy wszystkich obciążeniach, większa przejrzystość, jakoteż dobre wyregulowanie.

Fabryka „HILLE-WERKE“ w Dreźnie dostarczyła dotychczas 13.000 motorów o sile 210.000 HP.

DOGODNE WARUNKI SPŁATY.

9—12

Kwitarjusze

dla młynów do kontroli przemianu
gospodarczego STALE NA SKŁADZIE.

MOLITOR S. A.

Lwów, Boimów 3.

2—6

„MINERAŁ“

Ska z ogr. odp.

KRAKÓW, UL. MARKA 1. 23., Telefon 1328

Poleca po cenach najniższych z bezpośrednich importów:

MAGNEZYT „EUBÖA“ GWAR. ŚWIEŻY,
CHLOREK MAGNEZU, SZMERGEL „NAXOS“,
KWARC LA FERTE, TALKUM BIAŁE, GRAFIT
I T. P.

M. STEINHAUS

Lwów, Grodecka 10 a

poleca: walce, perlaki, tryjery, kamienie
oraz wszelkie maszyny w zakres młynarstwa wchodzące zawsze na składzie.

15—16

Łódzka Fabryka Motorów

HENRYK WEGNER Spadkobiercy

w Łodzi, ul. Kilińskiego 112.

ROK ZAŁ. 1896.

ROK ZAŁ. 1896.

Poleca swoje l-a motory ropowe najnowszej konstrukcji na dogodnych warunkach. Wielkie oszczędności na paliwie, przeto nader ekonomiczne.

Oprócz tego fabryka buduje w specjalnym dziale wentylatory ang. systemu „Blackman“ i wentylatory kuzienne wysokiego ciśnienia.

3—24 Poszukujemy reprezentantów.